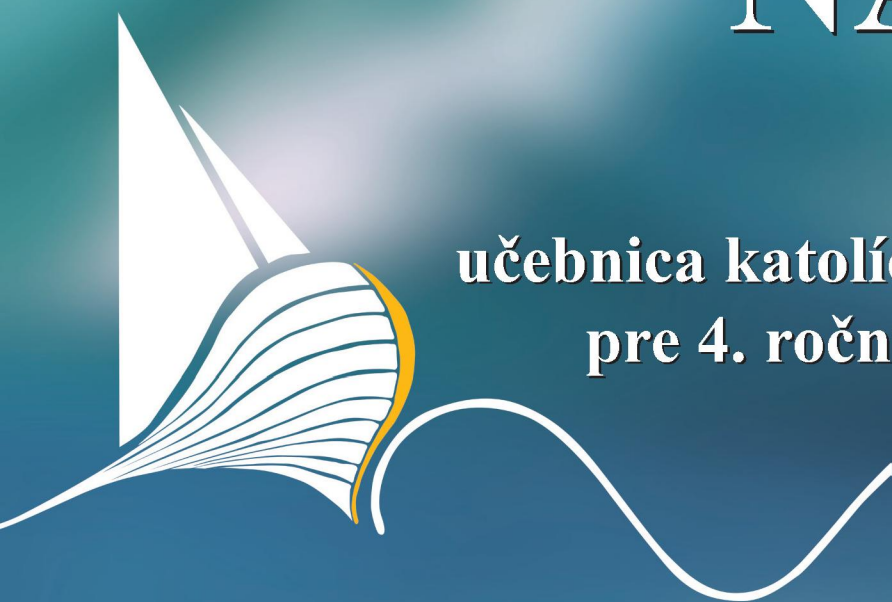

POZNÁVANIE NÁDEJE

učebnica katolíckeho náboženstva
pre 4. ročník základných škôl
(východný obrad)

POZNÁVANIE NÁDEJE

východný obrad

Nihil obstat: Mons. Bernardus Bober, Archiepiscopus Metropolitae Cassoviensis

Imprimatur: Mons. Joannes Orosch, Archiepiscopus Tyrnaviensis, Trnaviae die 8 octobris 2014, nr. 7350/14

Poznávanie nádeje

Náboženská výchova pre 4. ročník základných škôl

Východný obrad

Recenzenti: Doc. JCDr. Miloš Pekarčík, PhD., PhDr. Beáta Slamová

Vydal Spolok svätého Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2021, ako svoju 4 314. publikáciu v koordinácii

s Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom

Učebnica je hrazená z finančných prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Autori: © PaedDr. Patrik Bacigál, © PaedDr. PhDr. Ivana Štibraná

Jazyková úprava: Mgr. Monika Bacigálová, Mgr. Katarína Valábková

Ilustrácie: James Padgett © Sweet Publishing/sweetpublishing.com, Emma Valábková, Zora Valábková

Fotografie: © Marcel Valábek, © Leandro Ciuffo, © April Andrandy, © Archdiocese Boston Catholic, © Glyn Lowe,

© Herman Frantzen, © John Morgan, © Charlie Day, © Eric Lewis, © Ian Carroll, © Beyond Forgetting,

© Piotr Drabik, © Lisa Brewster, © Joe Slabbotnik, © Ken Dyck, © Mario Sormann, © Quinn Dobrowski, © Brian Leon,

© Ting Chen-Wing, © Michael Panse, © Milica Sekulic, © Klearchos Kapoutsis, © Department of Foreign Affairs and

Trade, © James Emery, © Aleksander Dragnes, © Matthew Hurst, © Anselm Hook, © Steven Dubois, © Stew Dean,

© Catedrales e Iglesias, © Tom Riddle, © Train Jason, © Jenny Lee Silver, © Daniel Churechawa, © The National Guard.

Text publikácie neprešiel jazykovou korektúrou vydavateľstva SSV.

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2021

Vydanie prvé

ISBN 978-80-8161-462-0

Patrik Bacigál, Ivana Štibraná

POZNÁVANIE NÁDEJE

Učebnica katolíckeho náboženstva
pre štvrtý ročník základných škôl
(východný obrad)

SPOLOK SVÄTÉHO VOJTECHA
Trnava 2021

OBSAH

ÚVOD 7

Čo znamenajú naše značky: 8

1. Cesta nádeje..... 9

Mať nádej 10

1. Som jedinečný 13

Malý poklad..... 17

2. Cesta k druhým 18

Nie som sám, mám kamarátov..... 22

3. Noe dôveruje Bohu 25

4. Obrazy Božej blízkosti 29

Obrazy Božej blízkosti tu na zemi 31

2. Biblia – slovo o nádeji..... 33

1. Biblia – kniha nádeje..... 34

2. Zem Biblie 42

Dobytie zaslúbenej zeme..... 46

3. Zvládnem všetko sám – Gedeon..... 49

4. Pán Boh utešuje – prísľub Mesiáša 53

Suchý peň premením na ratolesť..... 55

5. Očakávanie Mesiáša 57

Filipovka – čas očakávania..... 60

6. Príchod Mesiáša..... 62

Ján Krstiteľ ohlasuje príchod Mesiáša..... 65

7. Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo 68

Božie kráľovstvo je ako perla 70

Ježiš – vládca v Božom kráľovstve 73

8. Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo 75

3. Nádej presahujúca smrť..... 79

1. Najväčšie obmedzenie človeka..... 80

Život musí po smrti pokračovať..... 83

2. Bože, kde si? (Jób) 85

3. Ježiš – silnejší ako smrť 89

4. Sviatosť pomazania chorých..... 92

4. Svedectvo nádeje	97
1. Veže v našom meste	98
2. Rôzne veže – rôzne vierovyznania	102
3. Chrámové veže – symboly nádeje	107
4. Kresťan – nositeľ Krista	112
5. Kresťania – nádej pre svet	116
Ja – svedok nádeje	117
Svedkovia nádeje	119
Svätý Ján Pavol II. – svedok nádeje	121
5. Prameň nádeje	123
1. Modlitba – život v Božej prítomnosti	124
2. Cirkev – prameň nádeje	132
Modlitba svätého ruženca	134
Modlitba svätého ruženca a zjavenie vo Fatime	136
Prílohy	139
Mapy	140
Správne odpovede	144
Kvíz zo strany 40	144
Odpovede zo strany 75	144
Opakovanie – kľúč k otázkam	145
Základné modlitby a pravdy pre žiakov i rodičov	149
Spevníček	155
Zlož svoju starosť na Pána	155
Ty si môj štít	156
Si môj Pán	156
Počúvaj, Izrael	157
Môj Pán vykročí ako mocný muž	158
Budem ako strom	159
Ani brat môj, ani sestra	159
Rozsievач	160
Svet sníval	161
Keď na mori veľká búrka	162
S Petrom a Ondrejom	163
Môj Boh verný bol	164
Ja som ten Pán	164
Svitane	165
Použitá literatúra	166

Milí učitelia!

Učebnica obsahujú základné aj rozširujúce témy, ktoré počítajú s dvojhodinovou dotáciou.

Každá základná téma obsahuje:

- Krátku modelovú situáciu zo života súrodencov Vierky a Filipa
- Diskusnú alebo vedomostnú otázku, ktorá je prechodom k obsahu témy kurikula
- Obsahovú časť (výklad, Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi)
- Zhrnutie **zapamätaj si**
- Otázky **zopakuj si**, na preverenie vedomostí

Striedavo sú témy obohatené:

- Úlohami
- Zaujímavosťami (povzbudenie, dobre vedieť)
- Pátračkou (úloha, kde treba niečo zistiť, vytvoriť, uvedomiť si)
- Pesničkami
- Skupinovou prácou
- Tvorbou plagátu ročníkového symbolu
- Modlitbou

Texty, ktoré sú označené symbolom CD, sú alternatívne. Pôvodné texty, ktoré sú na CD a v metodickej príručke, sú v učebnici skrátené, vhodnejšie na čítanie. Je na učiteľovi, akým spôsobom skombinuje úlohy a texty, prípadne využije aj vlastnú tvorivosť. Učebnica je tvorená tak, aby učiteľ mohol využiť už dostupný materiál v metodickej príručke.

Prílohy obsahujú základné modlitby, spevníček a kľúč s otázkami na zopakovanie.

Veríme, že vám učebnica pomôže vo vašej práci.

Autori

ÚVOD

Ahoj štvrtáci!

Volám sa Vierka a môj brat je Filip.

Tento rok sa spolu s vami vydáme **POZNÁVAŤ NÁDEJ**. Vyberieme sa na túto cestu **LOĎOU**, ktorá bude po celý rok naším symbolom.

Cesta nádeje nám ukáže, že každý z nás je jedinečný a potrebuje priateľov. Zoznámime sa s Noemom a naučíme sa spoznávať znaky Božej blízkosti.

Predstavíme si **Bibliu**, pretože nám prináša **slovo o nádeji**. Učebnica nás zavedie na miesta, kde Biblia vznikla a kde vyvolený národ očakával príchod Mesiáša. Prehovoria k nám proroci a budeme sledovať ako sa naplnila ich nádej, keď prišiel na svet Ježiš Kristus.

V časti nazvanej **Nádej presahujúca smrť** si upevníme vieru vo večný život a zoznámime sa s človekom, ktorý sa volal Jób a hľadal odpoveď na otázku prečo trpí. Pán Ježiš zvíťazil nad smrťou svojím zmŕtvychvstaním. Ako posilu pre život nám daroval Eucharistiu a sviaťosť zmierenia. Ako posilu v chorobe nám daroval sviaťosť pomazania chorých.

Svedectvo nádeje vydávame vierou v Ježiša Krista a láskou k blížnemu spolu s ostatnými kresťanmi. O nádeji hovoria aj chrámy, ktoré ľudia stavali v rozličných obdobiach. Svoje svedectvo nádeje nám rozpovedia napríklad Ján Pavol II. a Ján XXIII., ktorí žili len nedávno a stali sa svätými.

Prameň nádeje nájdeme v modlitbe, ktorá nás učí žiť v Božej prítomnosti. Nádej objavíme aj v Cirkvi, kam patríme a ktorú tvoríme. Na našej ceste nás bude sprevádzať Panna Mária. Spolu s ňou objavíme silu modlitby ruženca.

Veríme, že sa vám bude naše spoločné POZNÁVANIE NÁDEJE páčiť 😊.

Vierka a Filip

ČO ZNAMENAJÚ NAŠE ZNAČKY:

	Otázka , na ktorú treba odpovedať		Sväté písmo – úryvok je zo Svätého písma
	Úlohy , ktoré ťa čakajú		Pátračka , úloha, pri ktorej treba niečo zistiť, vypátrať
	Modlitba je dôležitá		Dlhší príbeh si možno vypočuť aj z CD
	Pesnička , nájdeš ju v spevníčku		Lod' – práca s ročníkovým symbolom
	Zaujímavosť , ktorú je dobré vedieť		Pri takto označenej úlohe treba spolupracovať
	Zapamätaj si , je to dôležité		Povzbudenie
	Zopakuj si a nauč sa – správne odpovede nájdeš v kľúčoch v prílohe		

1. CESTA NÁDEJE

Mať nádej

Cez prázdniny sme toho veľa zažili. Stretli sme nových kamarátov, spoznali zaujímavé miesta.

*Ako si prežil prázdniny?
Podeľ sa so spolužiakmi o prázdninové zážitky.*

Niekedy prežívame radosť, nič nás netrápi a všetko ide ľahko. Cez prázdniny sme nemali starosti so školou, učením a skúšaním. Tešili sme sa zo slnečných dní, voľna a oddychu.

Teraz je tu opäť čas na učenie, písanie úloh, pomoc rodičom a zvládnutie každodenných povinností. Niekedy sa nám môže zdať, že je to nad naše sily. Takéto situácie nám v živote pomáha prekonať **nádej**.

Pán Ježiš nám prináša nádej aj do tých najťažších chvíľ nášho života. Priniesol nám ju svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Apoštoli videli Pána Ježiša, keď ho ukrižovali. Vyzeralo to, že je všetkému koniec. Ale nebol. Pán Ježiš vstal na tretí deň z mŕtvych.

*Pretože odvtedy sa už smrťou
nič nekončí, vrátila sa na svet
radosť a nádej.*

(YOUCAT 108)

Opíš obrázky a pomenuj, čo vyjadrujú. Pomôž si týmito slovami:

nádej, beznádej, radosť, smútok, plač, smiech, dôvera, strach, bolesť, pokoj, šťastie

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Dokonči vetu.

- a) Keď sa človek stratí v tmavom lese, má nádej, že ...
- b) Choré dieťa má nádej, že ...
- c) Loď sa plaví po mori s nádejou, že ...
- d) Ľudia žijúci vo vojne majú nádej, že ...
- e) Pán Ježiš nám svojím zmŕtvychvstaním dal nádej, že ...

Vzbudiť si nádej

Keď prežívame smútok, strach alebo bezradnosť, potrebujeme si vzbudiť **nádej**, že sa nájde riešenie. Niekedy nás povzbudia rodičia, niekedy kamaráti alebo pán učiteľ. Túto nádej môžeme nazvať **prirodzenou – ľudskou**. Vždy je tu však ešte niekto, kto pri nás stojí vždy a dáva nám nádej. **Pán Boh**. Jemu sa môžem zveriť so svojimi starosťami, trápením a obavami. Táto **nádej vyplýva z našej viery**. Ježiš Kristus nám prisľúbil, že nás bude sprevádzať celým našim životom až do neba. Aby sme si vzbudili nádej, môžeme sa modliť aj túto krátku modlitbu:

Môj Bože, dúfam v teba, lebo si nekonečne dobrý, láskavý a milosrdný. Tebe dôverujem.